

Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı'nın 90. maddesi, Kanun'un, 1 Ocak 2014'ten itibaren elde edilen gelir ve kazançlara uygulanmak ve yine bu tarihten geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe gireceğini belirtiyor.

Ancak görüyoruz ki, bu hüküm bazı işlemler açısından sorunlar barındırıyor ve Kanun'un geçmişe yönelik olarak uygulanması anlamına geliyor. Özellikle, gayrimenkul veya hisse senedi satışı yapan milyonlarca mükellef için risk yüksek.

Örneğin; bugün itibarıyla yatırım amacıyla gayrimenkul almayı planlayan bir mükellef üzerinden konuyu ele alalım. Mevcut Gelir Vergisi Kanunu'na göre yatırım kararını gözden geçiren mükellef, yasanın mükerrer 80. maddesinin 6. bendine göre gayrimenkulü 5 yıl elde tuttukten sonra satması halinde herhangi bir vergi çıkmayacağını görerek yatırımını gerçekleştiriyor.

Ancak tasarı yasalarsa görülüyor ki, bu yatırımcı mükellefin tüm planları suya düşüyor. Çünkü, tasarının 49. maddesi gayrimenkul satışlarında değer artış kazançlarını

yeniden düzenliyor. Burada gelir vergisinden istisna edilecek durumlar ise dört maddede şöyle açıklanıyor:

1) İki tam yıldan fazla süreyle elde tutulandan elde edilen

Tarih Gafına Çözüm

gelirlerin yüzde 40'ı.

2) Üç tam yıldan fazla süreyle elde tutulandan elde edilen gelirlerin yüzde 50'si.

3) Dört tam yıldan fazla süreyle elde tutulandan elde edilen gelirlerin yüzde 60'ı.

4) Beş tam yıldan fazla süreyle elde tutulandan elde edilen gelirlerin yüzde 75'i.

Yani beş yıl elde tutulduktan sonra satılan gayrimenkullerden elde edilen kazancın yüzde 25'i vergiye tabi tutuluyor. Oysa ki yatırımcı mükellefin, yatırım kararı aldığı tarihte bu vergi söz konusu değildi.

İşte, bu sakıncayı ve yanlış vergilemeyi gidermek için kanunun yürürlük tarihini bu tür işlemler için daha net olarak belirlemek gerekiyor. Bunu yapmanın

yolu da tasarının geçiş hükümlerini düzenleyen geçici 1. maddesine özel hüküm koymak. Bu maddede, kanunun yürürlük tarihinden önce satın alınan gayrimenkullerin vergilendirilmesinde, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu hükümlerinin uygulanması gerektiği açık olarak belirtilmeli. Böylece, yeni yasanın geçmişe yönelik olarak uygulanmasının önüne geçilmiş olur.

Aynı sakınca, hisse senetleri satışının vergilendirilmesinde de geçerli. Mevcut Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 80. maddesinin 1. bendine göre, tam mükellef kurumlara ait olan ve iki yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetlerinin satışında gelir vergisi doğmuyor.

Oysa tasarının 49. maddesi uyarınca, borsada işlem görmeyen ve halka arz yoluyla satılmayan hisse senetlerinin 2 yıl elde tutulduktan sonra satışından oluşan kazancın yüzde 60'ı gelir vergine tabi oluyor. Bu yanlış vergilemeyi gidermenin yolu da, aynen gayrimenkul satışında olduğu gibi yürürlük maddesine açıklık getirmek.

Aslında, tasarımı hazırlayanlar da bu konunun farkında. Nitekim, tasarının yürürlükten kaldırılan hükümleri düzenleyen 89. maddesinde, mevcut Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinin 9 ve 10 numaralı fıkralarının yürürlükten kaldırılmayacağı belirtiliyor.

Bu fıkralar, 1 Ocak 2006 tarihinden önce satın alınan hisse senetleri ile bu tarihten önce ihraç edilen tahvillerin vergilendirilmesinin 2005 yılında geçerli olan mevzuata göre yapılacağını söylüyor. İşte bu doğru uygulamanın, gayrimenkuller ve hisse senetleri açısından da yapılması ve tasarının yürürlük maddesinin bu çerçevede gözden geçirilmesinde yarar var.

Kimler İzin Parası Alır?

İş Kanunu'na göre işyerinde, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilmesi gerekir. Çalışanların işyerlerindeki kıdemleri ve yaşları dikkate alınır. Buna göre; "1 yıldan 5 yıla kadar (5 yıl dahil) olanlara 14 gün", "5 yıldan fazla 15 yıldan az olanlara 20 gün", "15 yıl (dahil) ve daha fazla olanlara 26 gün"den az olmamak üzere izin verilir. 18 ve daha küçük yaştaki işçilerle, 50 ve daha yukarı yaştaki işçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi 20 günden az olamaz.

İş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücreti, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödenir. Bu ücrete ilişkin zamanaşımı iş sözleşmesinin sona erdiği tarihten itibaren beş yıldır.

İşçinin işe iade davası açması ve dava sonucu işe başlatılması durumunda ise, önceki fesih ortadan kalkarak iş ilişkisi devam ettiğinden, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 59. maddesi uyarınca izin ücreti istenemez. İşçinin işe başvurusuna rağmen yasal bir aylık işe başlatma süresi içinde işe alınmaması halinde ise işe başlatmama anı fesih tarihi olarak kabul edildiğinden, izin alacağı bu tarihte muaccel olur.

ASKERE GİDEN İŞÇİYE KIDEM TAZMİNATI ÖDENİR

4 yıldır özel bir işletmede çalışan yakınım, askere gidecek. Kıdem tazminatı hakkı var mı? Fatih Saygi

1475 sayılı İş Kanunu'nun kıdem tazminatını düzenleyen 14. maddesine göre, askerlik nedeniyle iş akdini fesheden işçi kıdem tazminatına hak kazanır.

SORU - CEVAP

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.